

REFERAT FRA MØTE I FORSKNINGS- OG FORSKERUTDANNINGSUTVALGET 4. FEBRUAR 2015.

Til stede:

Fra gruppe A: Randi Koppen (leder), Helge Vidar Holm, Lene Johannessen, Torgeir Skorgen, Aud Solbjørg Skulstad, Zeljka Svrljuga. Erik Tonning, Harald Ulland

Fra gruppe B: Camilla Skalle, Benedicte S. Vardøy

Forfall: Kjersti Fløttum. Sissel Læg Reid

Orienteringssaker

Or.Sak 1/15: Søknader om eksterne midler: planer for evaluering av søknader fra 2014 og oppfølging av søknader for 2015 (institutt og fakultet). (FU 02/15; referat vedlagt)

Randi Koppen viste til vedlagt referat fra møte i fakultetets FFU 24. januar og spesielt sak 2) om oppfølging av FRIPRO-søknader med sikte på bedre faglig kvalitet og uttelling for disse. Instituttet har nå bedt alle som planlegger søknader om eksterne midler med søknadsfrist i løpet av 2015 om å melde fra til instituttledelsen innen utgangen av januar. Instituttledelsen vil bistå i prosessen ved å ha møter med hver enkelt søker/søkergruppe i løpet av februar, og vil prøve å få til en ordning med bruk av fagfellevurdering (intern eller ekstern) før søknadene sendes inn. Kirsten Moen ved fakultetet vil bli bedt om å gjennomgå søknadene sammen med søkerne, som i fjor vår.

Or. Sak 2/15: Orientering om forskningsrelaterte saker fra ledersamling (Brakanes 22.-23.1): tiltak og planer

Forskningskoordinator refererte fra ledersamling i Ulvik 22.-23. januar.

-*Ny strategiplan for IF 2016-19.* Arbeidet vil begynne i vår med idédugnader i FFU (møte 18/3) og UUI. Det blir holdt et strategiseminar for hele instituttet 3. juni. Instituttleder utarbeider forslag til strategi på grunnlag av diskusjonene i de ulike fora. Strategien behandles som vedtakssak i IR høsten 2015.

-*Tema for allmøte 28/5:* Forskning, prosjektsøknader og presentasjon av prosjektidéer. Vi regner med at Kirsten Moen og nyansatt forskningsrådgiver ved fakultetet vil delta. Tiltaket skal bidra til langsiktig utvikling og planlegging av søknader om eksterne midler. Forskere som ønsker å initiere prosjektsamarbeid og/eller har søknadsplaner for 2016 vil bli invitert til å presentere disse.

-*Forskergrupper.* Det er ønskelig med en mer systematisk profilering av forskergruppene ved instituttet. Forskningskonsulenten ved instituttet vil rutinemessig gjennomgå forskergruppens nettsider ved begynnelsen av hvert semester og ta direkte kontakt med gruppens leder/medieansvarlig for å bidra til at sidene oppdateres.

-*Påskjønningsmidler og søknader om forskningsmidler.* For å oppmuntre til økt publisering på nivå 2 foreslås det en ordning med premiering av publikasjoner. Det vil også legges større vekt på publisering og publiseringsplaner ved tildeling av forskningsmidler. Søknader om slike midler må inneholde en plan for publisering (vise hvordan de tildelte midlene vil kunne resultere i en eller flere publikasjoner). En må også kunne vise til resultater av tidligere tildelte midler. Forskningsmidler tildeles av instituttleder i samråd med forskningskoordinator, administrasjonssjef og forskningskonsulent. FFU orienteres om tildelingene i etterkant.

Or. Sak 3/15: Forskningsmelding og Forskerutdanningsmelding: saksgang

Koppen orienterte kort: Arbeidet er i gang og frist for oversendelse til fakultetet er 27. februar. Meldingene behandles som sirkulasjonssak i FFU.

Or. Sak 4/15: Kartlegging av veilederopplæring ved fakultet og institutt (vedlegg: brev fra fakultetet)

Instituttet har svart at det ikke er noen organisert opplæring for veiledere ved IF, men at instituttet gjerne ser at et slikt tilbud opprettes, gjerne med noen obligatoriske komponenter. Spørsmål knyttet til en generell styrking av veilederkompetansen ved instituttet er behandlet flere ganger i FFU-møter i løpet av 2014. Blant forslagene som har vært diskutert er at flere kandidater bør tildeles biveileder og at det bør opprettes veilederfora. Ellers ble det i møtet vektlagt at dette først og fremst er en sak på fakultetsnivå, instituttet har ikke ressurser til å drive organisert veilederopplæring.

Forskningskoordinator foreslo å invitere forskere med spesiell kompetanse på feltet (for eksempel fra det universitetspedagogiske miljøet ved UIB eller Ingvild Folkvord ved NTNU som har skrevet bok om temaet) til å holde foredrag/delta ved forskerforum ved instituttet. I diskusjonen som fulgte mente noen at det er unødvendig med formell opplæring, og at miljøstøtte og kontakt mellom kolleger er bedre forslag (man lærer best av hverandre).

Or. Sak 5/15: Avhandlingsseminar i litteratur/kultur

Avhandlingsseminarer for kandidater i litteratur/kultur vil bli videreført i vårsemesteret med følgende format: Avhandlingskapitler/utdrag på 15-20 sider sirkuleres blant medlemmene i forkant av seminaret. Det oppnevnes en respondent blant medlemmene som har spesielt ansvar for å kommentere. Deretter åpnes det for generell diskusjon. Arbeidsspråk er engelsk, men tekster på tysk kan også leveres, da med et *abstract* på engelsk. Den enkelte kandidat bestemmer selv om han/hun ønsker at seminaret skal være åpent for veileder eller andre deltakere. Det er planlagt seks seminarer med til sammen åtte presentasjoner i løpet av vårsemesteret. Seminarene ledes av forskningskoordinator. Professor-II Jakob Lothe vil være til stede ved fire av seminarene.

Opplegget er arbeidskrevende for forskningskoordinator og er ment som en midlertidig løsning i påvente av en avklaring av situasjonen for den kandidatspesifikke forskeropplæringen (se sak 2/15 nedenfor)

Or. Sak 6/15: Planer for medarbeidersamtaler med stipendiater

Planer er satt opp for hele 2015 med halvparten gjennomført før sommeren og resten i høstsemesteret.

Or. Sak 7/15: Planer for midtveisevalueringer

Det ble i 2014 gjennomført 8 midtveisevalueringer, 4 ble utsatt til i år og dermed er det totalt 12 kandidater som skal gjennom midtveisevaluering i 2015. Disse vil bli gjennomført som normalt.

Koppen pekte for øvrig på at andre institusjoner har mer faglig funderte underveisevalueringer, enten i form av mesterklasser, 80/90 prosent-seminar, eller lignende, og at en slik ordning ville være gunstig også for litteratur og kultur-kandidater ved IF. Kandidater som tilhører forskerskolen i Språkvitenskap og filologi har allerede et slikt tilbud.

Or. Sak 8/15: Rapportering om bruk av studiesentre/institutt i Paris, Roma og Athen.

Disse rapportene er nå oversendt fakultetet og de aktuelle medlemmene av FFU bad i møtet å få

tilsendt rapportene. Dette ble gjort umiddelbart etter møtet.

Diskusjonssaker

Sak 1/15: Utredning av muligheter for fusjon med HIB: konsekvenser og muligheter knyttet til forskning (vedlegg: brev fra fakultetet)

Denne saken førte til en god del meningsutveksling blant medlemmene. Det var enighet om at nedenstående oppsummering av debatten oversendes instituttleder som FFUs innspill i høringsrunden:

Diskusjonen i utvalget dreide seg om mulige konsekvenser av en eventuell fusjon, med vekt på forskning (omfang, kvalitet og relevans), forskningstid, kompetanseutvikling og stillingsstruktur. Problemstillinger knyttet til utdanningskvalitet og økonomi (inntektsfordeling) ble også berørt i den grad disse har sammenheng med forskningsspørsmål.

Konklusjonen i utvalget var at en fusjon med Høgskolen ikke er ønskelig, og at det ikke er grunn til at spørsmålet utredes nærmere. Utvalget kan ikke se at en slik fusjon er faglig begrunnet, og stiller seg også tvilende til at en sammenslåing ville virke effektiviserende eller ressursbesparende. Erfaringer fra lignende prosesser i Danmark og Storbritannia tilsier ikke at dette er en god strategi for å utvikle universitets- og høyskolesektoren.

Utvalget stiller seg ikke avvisende til potensielle former for samarbeid mellom Institutt for fremmedspråk og Høgskolen i Bergen på forsknings- og/eller undervisningssiden, men ser ikke at dette gir grunn til å utrede spørsmålet om en eventuell fusjon mellom HiB og UiB nærmere. Et tettere samarbeid mellom Institutt for fremmedspråk og avdeling for lærerutdanning som har som mål å styrke fremmedspråkundervisningen i skolen kan være ønskelig, men er ikke på noen måte avhengig av strukturelle endringer av det omfang det her legges opp til.

Universiteter og høyskoler har ulike samfunnsoppdrag. Som del av et humanistisk fakultet har Institutt for fremmedspråk sin fremste oppgave i grunnforskning og forskningsbasert undervisning. Utvalget ser ingen faglige, ressursmessige eller strategiske gevinster ved en omlegging av denne profilen i retning av et profesjonsfakultet. Tvert i mot er det grunn til å frykte at en fusjon ville ha store og negative konsekvenser for forskningsvirksomheten ved fakultetet både i kvalitet og omfang, ikke minst sett i lys av de store ulikhetene som finnes mellom institusjonene med hensyn til forskningstid (forskningsdel av stilling) og publikasjonspoeng. En fusjon ville nødvendigvis medføre endringer i vilkårene for forskningsaktivitet både med hensyn til prosentfordeling av forskningstid i stillingene og fordeling av forskningsmidler. En kunne tenke seg at konsekvensene av en slik omlegging, avhengig av hvilken modell som ble valgt, ville være enten en generell senkning av kvaliteten (det internasjonale nivået) på den samlede forskningen som ble utført ved institusjonen, eller en utvikling mot et "elitelag" av forskere mer eller mindre adskilt fra den øvrige aktiviteten ved institusjonen. Parallelt med et økt fokus på profesjonsstudier er det grunn til å frykte en dreining bort fra forsker-initiert grunnforskning mot et stadig større innslag av oppdragsforskning og spesielt utdanningsforskning.

Sak 2/15: Organisering av den kandidatspesifikke opplæringsdelen av phd-utdanningen: rapport fra "Arbeidsgruppe for revisjon av forskerutdanninga" (vedlegg: Rapport fra arbeidsgruppen)

Forskningskoordinator refererte fra rapporten og redegjorde for videre saksgang. Det er grunn til å tro at behandlingen av denne saken vil kreve noe tid, blant annet fordi den involverer to institutt (IF og LLE). Rapporten vil bli sendt ut til alle ansatte ved instituttet. Instituttledelsen vil følge opp saken i møte med ledelsen ved LLE. Et endelig forslag til vedtak vil bli behandlet i IR. FFU vil bli orientert om utviklingen i saken i møte 18. mars.

Anbefalingene fra flertallet i arbeidsgruppen går ut på at Forskerskolen i Språkvitenskap og filologi videreføres gjennom fortsatt samarbeid mellom IF og LLE og at et tilsvarende tilbud etableres for kandidater i litteratur, kultur og estetiske fag, også dette som et samarbeid mellom instituttene. Dette forslaget fordrer imidlertid at begge institutt setter av nødvendige midler og at ressurspørsmål, i tillegg til faglige spørsmål, avklares internt på instituttene så vel som instituttene imellom.

FFU tok rapporten til etterretning og stilte seg positiv til flertallets anbefalinger. Det ble pekt på at den lokale Forskerskolen i Språkvitenskap og filologi har gitt gode erfaringer, og at det er behov for et godt lokalt tilbud også for kandidater i litteratur og kultur. Et slikt tilbud falt bort da virksomheten i TBLRs lokale forskerskole ble nedlagt i 2012. Det er viktig at alle kandidater, uansett disiplin, får et likeverdig tilbud som er best mulig tilpasset den aktuelle stipendiatgruppen til enhver tid. Det ble spesielt pekt på behovet for velfungerende avhandlingsseminarer og mesterklasser. FFU vil anbefale at mesterklasser innføres som et tilbud til alle kandidatene ved instituttet.

Tilbud om kandidatspesifikk forskeropplæring for PhD-kandidater i didaktikk ble etterlyst. Forskningskoordinator pekte på at disse kandidatene dels ville ha tilknytning til en av de foreslåtte forskerskolene, avhengig av prosjektets innretning, dels vil de være tilknyttet relevante forskergrupper ved IF/LLE. Instituttleder og forskningskoordinator har for øvrig oppfordret didaktikkmiljøet (ved professor Skulstad) om å utarbeide en søknad til NFR i forbindelse med utlysningen av midler til nasjonale forskerskoler. Skulstad stiller seg positiv til forslaget. En tilsvarende oppfordring er sendt til den nasjonale TBLR. Den nasjonale forskerskolen i Språkvitenskap har allerede oppnådd slik finansiering.

Sak 3/15: FFU – sammensetning og mandat (vedlegg: mandat IF og LLE)

Forskningskoordinator gjorde rede for bakgrunnen for saken, som var et ønske fra ledergruppen ved instituttet om å se nærmere på, og eventuelt revidere, det nåværende mandatet for FFU så vel som sammensetningen av utvalget. Hensikten er å tydeliggjøre utvalgets oppgaver som rådgivende organ for instituttleder i forskningssaker, samt å sørge for at representasjonen i utvalget i større grad er forankret i disiplinene ved instituttet.

Utvalget fikk forelagt mandatene fra IF og LLE til foreløpig diskusjon, og forskningskoordinator presenterte følgende forslag til sammensetning: 2 repr. fra forskergruppene, 2 fra språk, 2 fra litteratur, 1 fra kultur, 1 fagdidaktikk, 2 for gruppe B (minst 1 stipendiat). Vararepresentanter vil ha samme fordeling.

Forslaget ble godt mottatt i utvalget. Et forslag til revidert mandat vil bli utarbeidet av instituttleder og forelagt FFU i neste møte (18/3). Endelig behandling av saken blir gjort i IR 25/3.

Eventuelt

Det var ingen saker under eventuelt.

Referenter: Randi og Jan